

Východoevropský program 4/2009

Měsíčník o dění ve Východní Evropě

V tomto vydání najdete

Změna geopolitické orientace běloruské vlády

Prezident Medveděv prosazuje zjednodušení nasazení ruské armády v zahraničí

Nesnadné vztahy Ruska s postsovětskými zeměmi

Krise v osmnáctém roce ukrajinské nezávislosti

Energetická politika Ruska: South Stream versus Nabucco

Úvodní slovo

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

dovolte nám představit Vám nové vydání newsletteru, který se ohlíží za nejdůležitějšími událostmi, které proběhly v regionu východní Evropy během prázdninových měsíců. Newsletter je unikátní kolekcí aktuálního zpravodajství, nezávislé analýzy, přináší nejen spektrum názorů, ale také praktické služby jako je monitoring zahraničního tisku, tipy na publikace apod.

Věříme, že Vám následující řádky pomohou doplnit přehled o aktuálním dění ve Východní Evropě.

S pozdravem za Východoevropský program výzkumného centra AMO.

Jana Srpová

Minianalýzy

Změna geopolitické orientace běloruské vlády

Volha Dudko

Bělorusko se pozvolna snaží vyjít z mezinárodní izolace a navázat spolupráci s Evropskou unií a svými západními sousedy. Manévrování běloruské vlády zároveň omezuje vysoká politická a ekonomická závislost na Rusku. 15. září Alexander Lukašenko poprvé za dlouhou dobu své vlády oficiálně navštívil Vilnius, a to u příležitosti otevření litevsko-běloruského ekonomického fóra. Tato

návštěva byla poznamenána prohlášením o potřebě ekonomické spolupráce Běloruska a Litvy bez ohledu na některé „ideologické“ rozpory v otázkách demokracie a lidských práv.

Na začátku září také proběhla oficiální návštěva slovenského ministra zahraničí Miroslava Lajčáka v Minsku. Cílem jeho návštěvy bylo pohloubit spolupráci Běloruska a Slovenska v různých oblastech. Hlavní mise slovenského ministra se spíše soustředila na to, dozvědět se co nejvíce o pokroku v demokratizaci země.

Evropská unie pokračuje v politice „vtahování“ Běloruska do sféry svého vlivu. V tom jí pomáhají i mezinárodní finanční instituce (Mezinárodní měnový fond a Světová Banka), od kterých se běloruská vláda snaží získat finanční zdroje na provedení systémových ekonomických reforem (prakticky spíše na podporu hroutící ekonomiky). Vzhledem k tomu, že jsme v současné době svědky zhoršení vzájemných vztahů Běloruska s Ruskem, stává se EU jedinou možností jak běloruská vláda může řešit ekonomickou krizi v zemi.

Od Ruska se vláda v Minsku snaží distancovat, ale zároveň neztratit jeho podporu úplně. Je pochopitelné, že „užší“ spolupráce může skončit zavedením jediné měny a vytvořením jedné ekonomické a politické oblasti s Ruskem. Finanční podpora, neboli každý kredit od ruské vlády, je obvykle doprovázen podmínkami o preferenční účasti ruského byznysu v privatizaci běloruských státních podniků v potravinářském a petrochemickém průmyslu. Takže jedinou šancí, která zůstává pro běloruskou vládu, je snažit se získat prostředky od EU, finančních institucí a zachovat ten poslední „trumf“ (běloruské podniky) v procesu vyjednávání s Moskvou tak dlouho, jak to jen bude možné.

Prezident Medveděv prosazuje zjednodušení nasazení ruské armády v zahraničí

Jakub Kulháněk

Na základě ujednání ze schůzky s představiteli horní komory ruského parlamentu (Rada Federace) ze dne 17. února 2009, prezident Medveděv představil svůj návrh dodatku k federálnímu zákonu o obraně s cílem zjednodušit a lépe definovat proces nasazení ruských vojsk v zahraničí. Návrh dodatku byl uveřejněn na webové stránce Kremlu s krátkým vysvětlujícím komentářem.

Prezident tak usiluje o rozšíření případů, kdy mohou být ruské síly nasazeny za hranicemi země. Doposavad totiž ruská ústava povolovala použít ruské síly v zahraničí jen v případě ohrožení teritoriální celistvosti RF či v rámci mezinárodních smluv (např. mírové mise OSN či na území SNS v rámci Smlouvy o kolektivní obrany). Navíc se jako další důvod uvádí nevyjasněná situace ohledně legálnosti nasazení ruských sil během války v Gruzii v srpnu minulého roku. Návrh zákona by podobným ústavním zmatkům měl předejít.

Navrhovaná změna zákona (upravuje článek 10 odstavec 21) uvádí v jakých nových případech mohou být ruské jednotky vyslány do zahraničí: odražení útok na ruské nebo spojenecké síly v

zahraničí (*útok na ruské jednotky v rámci mírové mise v Jižní Osetii byl jedním z důvodů ruské intervence*), obrana cizího státu před agresorem, ochrana ruských občanů v zahraničí (*problematické postavení držitelů ruských pasů v bývalých postsovětských republikách představuje vhodnou záminku např. v Moldavsku, Ukrajině, a Kazachstánu*), a v neposlední řadě boj proti pirátům (*ruské námořnictvo už působí u pobřeží Súdánu*).

Podle deníku Kommersant (z 11. srpna 2009) by se tak rozšíření možností nasazení ruských sil za hranicemi mělo vztahovat i na kontroverzní případy, jakým bylo například rozhodnutí tehdejšího prezidenta Putina v roce 2006 nařídít likvidaci únosců pracovníků ruské ambasády v Iráku.

Dále pak Medveděvův návrh počítá s doplněním článku 101 federálního zákona o obraně, který definuje postup při nasazení ruské armády v zahraničí. Prezident tak bude mít právo rozhodovat o obecných parametrech a velikost vysílaného kontingentu. Ministerstvo obrany pak bude pověřeno realizací celé zahraniční mise. Článek 101 pak navíc ještě specifikuje možnost předčasného stažení ruských sil ze zahraničí na základě rozhodnutí prezidenta či ministerstva obrany v případě splnění zadaného úkolu, anebo v situaci, kdy jejich další setrvání bude považováno za nevýhodné.

Navrhované usnadnění nasazení ruských sil v zahraničí však nadále podléhá platným zákonům a ústavě. O nasazení ruské armády za hranicemi tak musí rozhodnout prezident v souladu s rozhodnutím horní komory parlamentu.

Nesnadné vztahy Ruska s postsovětskými zeměmi

Martin Laryš

Rusko pohlíží na sousední země, členy Společenství nezávislých států (SNS), jako na své „blízké zahraničí“, v němž Moskva disponuje nezpochybnitelnou sférou vlivu. Některé postsovětské státy jsou členy mezinárodních organizací pod patronátem Moskvy, které mají za cíl institucionalizovat ruskou oblast zájmů (např. hospodářské EurAsEC - Euroasijské ekonomické společenství či vojenská CSTO – Organizace smlouvy o kolektivní bezpečnosti). Charakter vztahů s tradičně negativně naladěnými, prozápadně směřujícími státy jako jsou Ukrajina či Gruzie jsou všeobecně známy. Připomínám, že s blížícím se ročním výročím rusko-gruzínského konfliktu vypukla na obou stranách mediální hysterie, mající za cíl upozornit na agresivní plány druhé strany se záměrem znovu vojensky zaútočit. Ostatně následkem srpnové války Gruzie z SNS vystoupila. Výročí provázely dokonce menší provokace, které ale nepřerostly ve vážnější incidenty. Rusko-běloruská roztržka ohledně embarga na běloruské mléčné výrobky je také obecně známou mediální záležitostí. Už méně známy jsou problémy, které se v poslední době vynořily mezi Ruskem a některými středoasijskými státy, které jsou s výjimkou Turkmenistánu integrovány do většiny

ruských mezinárodních projektů, včetně vojenské Organizace smlouvy o kolektivní bezpečnosti (OKDB).

Právě s Turkmenistánem vypukla v červnu tohoto roku „plynová válka“, spočívající v tom, že Rusko hodlá díky nižší spotřebě plynu v Evropě nakupovat menší množství, na což Turkmenistán nechtěl přistoupit, jelikož tím ztrácel obrovské sumy peněz. Zemní plyn je totiž prakticky to jediné, co Turkmenistán vyváží a Rusko je jedinou zemí, která jej nakupuje. Zájem o nákup plynu mají pochopitelně i další země, ale neexistující infrastruktura (plynovody) to neumožňují. Rusko se tedy snaží zabránit alternativním turkmenským plynovodům, které mohou vést do dalších zemí (mluví se především o Číně). S tím samozřejmě Ašchabad nesouhlasí a přijímá tuto skutečnost jako ohrožení své energetické, potažmo národní bezpečnosti.

Nejlepší vztahy v současnosti Moskva neudrží ani s členským státem ODKB Uzbekistánem. Taškent pod taktovkou Islama Karimova v průběhu posledních let neustále mění svou geopolitickou orientaci. Do roku 2005 se přikláněl k Západu, ale po událostech v Andižanu a západní kritice se obrátil k Rusku. Od tohoto roku ale opět inklinuje k Západu. Taškent se prozatím odmítl připojit k plánovaným Kolektivním silám operativní reakce v rámci ODKB a vyjadřuje ostrý nesouhlas s budováním další ruské vojenské základny v jižní části sousedního Kyrgyzstánu. Uzbekistán místo toho v polovině srpna podepsal s USA dohodu o vojenské a technické spolupráci. Hovoří se o možnosti návratu Američanů na vojenskou základnu Karši-Chanabad, kterou v roce 2005 opustili. Ze strany USA se v první řadě jedná o rozšíření středoasijského transportního koridoru do Afghánistánu. Nejchudší postsovětská země Tádžikistán, jejíž ekonomika stojí na příjmech tádžických gastarbeiterů v Rusku, udržuje s Moskvou poměrně korektní vztahy, nicméně ve stále větší míře se začíná orientovat i na Írán.

Nehledě na tato citlivá místa ve vzájemných vztazích, nejedná se s výjimkou Gruzie a Ukrajiny o systémové ochlazení vztahů, spíše můžeme hovořit o přechodných sporech, která na celkovou kontinuitu nebudou mít hlubší vliv. Především je nutno si uvědomit, že ruská sféra vlivu v postsovětských, resp. středoasijských zemích, není natolik jednoznačná, jak by se mohlo na první pohled zdát. Středoasijské země totiž nesledují koherentní zahraničněpolitickou orientaci, jednájí ad hoc podle ekonomické a politické výhodnosti v daném okamžiku. Tuto zahraniční politiku halí pod roušku „multivektorové“ politiky. Díky tomu nemůže považovat tyto země za spolehlivé spojence nejen Rusko, ale ani další aktéři, kteří se v oblasti hodlají aktivně politicky angažovat (Čína, EU, USA).

Krise v osmnáctém roce ukrajinské nezávislosti

Oleg Shenshyn

Letošní, již osmnácté oslavy nezávislosti Ukrajiny proběhly ve znamení ostré předvolební kampaně. Ústavní soud ukončil dlouhodobý spor mezi stávajícím prezidentem Viktorem Juščenkem a parlamentem tím, že zrušil předčasné volby plánované na 25. září 2009 a stanovil definitivní termín na 17. ledna 2010. Juščenko, který nehledě na nízké preference znovu kandiduje na post prezidenta, považuje rozhodnutí ústavního soudu za svoje první předvolební vítězství. Nicméně průzkumy veřejného mínění jasně ukazují, že skutečné šance zvítězit v lednových volbách zatím mají pouze Viktor Janukovyč, Julie Tymošenková nebo Arsenij Jaceňuk.

V podmínkách předvolební kampaně, kdy je pravděpodobnost dosažení vnitropolitického konsenzu skoro nemožná, je pro stávající vládu Julie Tymošenkové velice obtížné řešit ekonomickou krizi. Nicméně v srpnu 2009 premiérka prohlásila, že Ukrajina úspěšně snižuje závislost na ruském plynu díky rozvoji uhelného průmyslu. Současně Tymošenková získala od evropských partnerů finanční prostředky nezbytné k modernizaci energetické infrastruktury a placení za ruský plyn.

Velký ohlas společnosti měla i návštěva moskevského patriarchy Kirilla, který přijel do země na konci července 2009 proklamovat duchovní pouto mezi Ukrajinou a Ruskem. Od roku 1992 jsou na Ukrajině přítomné dvě pravoslavné církve – *Ukrajinská pravoslavná církev Moskevského patriarchátu* (UPC MP) a *Ukrajinská pravoslavná církev Kyjevského patriarchátu* (UPC KP). UPC MP je autonomní součástí Ruské pravoslavné církve a byla oficiálně uznaná světovým pravoslavím, zatímco UPC KP vyhlásila svou samostatnost na Ruské pravoslavné církvi, ale nebyla uznaná světovým pravoslavím. Protože dlouhodobým cílem prozápadních politických sil na Ukrajině je přetrhání duchovních pout s Ruskem, prezident Juščenko požádal moskevského patriarchy o uznání UPC KP a sjednocení s UPC MP. Jak se dále předpokládat, Juščenko se svými požadavky neuspěl, a proto se patriarcha Kirill stal terčem ostré kritiky a přehnaných obvinění především ze strany ukrajinských nacionalistů.

Energetická politika Ruska: South Stream versus Nabucco

Lukáš Tichý

Před měsícem a půl, přesně 6. srpna 2009, podepsali ruský premiér Vladimir Putin a jeho turecký protějšek Recep Tayyip Erdogan sérii smluv o spolupráci v energetické oblasti. Moskva podpisem těchto smluv získala souhlas Ankary k tomu, aby pod hladinou Černého moře v tureckých vodách mohl vést plánovaný ruský plynovod South Stream. Zároveň se tím podařilo Rusku vyřešit otázku, kudy South Stream povede, neboť původně se počítalo s trasou přes výsočné vody Ukrajiny. V současné době má však Rusko s Ukrajinou napjaté vztahy a není jasné, zda by s tímto projektem Kyjev souhlasil. Na druhou stranu vezmeme-li v úvahu fakt, že cílem South Streamu je

mj. vyšachovat Kyjev z tranzitní hry, neměla by ukrajinská varianta ani smysl. V neposlední řadě Rusko doufá, že mu plynovod South Stream pomůže udržet si roli hlavního dodavatele energií do Evropské unie.

Projekt plynovodu South Stream by měl po dokončení vést zemní plyn po dně Černého moře z Ruska do Bulharska, kde se pak plynovod rozdělí. Jeho jižní větev půjde do Řecka a jižní Itálie, jeho severní pak půjde přes Rumunsko, Maďarsko, Rakouska do severní Itálie. South Stream, dlouhý 900 km, by měl začít pracovat přibližně v roce 2015 a jeho kapacita počítá s propustností až 47 miliard metrů krychlových plynu ročně.

Naproti tomu pro Evropskou unii, která již 13. července 2009 podepsala mezivládní dohodu o plynovodu Nabucco s Tureckem, znamená smlouva mezi Ankarou a Moskvou nepříjemnou komplikaci v realizaci vlastního plynovodu, který má být konkurencí projektu South Stream. Ačkoliv Turecko tvrdí, že mohou vedle sebe existovat oba projekty, je spíše pravděpodobné, že v budoucnu bude stát jen jeden z těchto plynovodů, anebo žádný.

Plynovod Nabucco představuje plán Evropské unie, jak se částečně zbavit závislosti na dovozu plynu z Ruské federace. Nabucco, podporovaný také Spojenými státy, má být dlouhý 3300 km a měl by přivést ročně z kaspické oblasti, ze středoasijských nalezišť a případně z Blízkého východu přes Turecko, Bulharsko, Rumunsko do střední Evropy kolem 31 miliard metrů krychlových zemního plynu. To představuje asi pět procent unijní spotřeby. Oficiální termín zahájení výstavby má být v roce 2010 a celý projekt by měl být dokončen v roce 2014.

Na závěr je třeba realisticky poznamenat, že význam dohody mezi Ruskem a Tureckem není třeba nějak výrazně přeceňovat, neboť v této chvíli Gazprom nemá 25 miliard dolarů na stavbu plynovodu South Stream - bude rád, když postaví Nord Stream - a ani jeho hlavní partner, italská ENI, si podobný výdaj nemůže dovolit. Současně je nutné si uvědomit, že hlavní překážka realizace plynovodu Nabucco nespočívá ani tak v podpisu smlouvy Moskvy s Ankarou, jako v neschopnosti Bruselu zajistit pro svůj projekt dostatečné množství zemního plynu.

Komentované zprávy

Znovuzvolení kyrgyzského prezidenta Kurmanbeka Bakijeva v červencových, prezidentských volbách neznamenalo žádné překvapení jak pro Kyrgyzstán, tak pro světovou veřejnost. Opozice ovšem poukazuje na to, že během a v průběhu voleb byla potlačována opozice, samotné volby pak byly nesvobodné a zfalšované. Opoziční kandidát, Almazbek Atabajev, stáhl svou kandidaturu

v den voleb stejně jako nezávislý Ženišbek Nazaralijev. Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) uvedla, že volby v Kyrgyzstánu neodpovídaly mezinárodním standardům.

Dne 29. července se v Moldavsku konaly předčasné parlamentní volby. Předchozímu parlamentu, který vzešel z řádných dubnových voleb, se nepodařilo zvolit prezidenta, což podle ústavy znamená jeho rozpuštění. Ačkoli nejvíce hlasů získali dosud vládnoucí komunisté (45 hlasů a 48 mandátů), většinu v parlamentu mají čtyři dosud opoziční strany. Tyto strany zformovaly vládní koalici, která disponuje v 101členném parlamentu 53 mandáty. Ke zvolení hlavy státu je ale zapotřebí získat minimálně 61 hlasů, vládní koalice tak zatím nemá dostatečnou podporu pro svého kandidáta, bývalého komunistu, Mariana Lupu. Zemi tak reálně hrozí další předčasné volby. Poté, co prezident Voronin rezignoval, převzal dočasně prezidentský úřad předseda parlamentu Mihai Ghimpu, jeden z lídrů vládní koalice. Cílem vládní koalice je proevropské směřování země, zachování dobrých vztahů se sousedy a strategické partnerství s Ruskou federací.

Při své zářijové návštěvě Moskvy uznal venezuelský prezident Hugo Chávez nezávislost dvou odtržených gruzínských regionů, Abcházie a Jižní Osetie. Po Rusku a Nikarague je tak Venezuela třetí stát na světě, který tyto dva regiony oficiálně uznal. Kromě toho byla hlavním předmětem návštěvy venezuelského prezidenta jednání o možném nákupu nových vojenských technologií, konkrétně tanků a střel S300, které se používají k obraně vzdušného prostoru. Na nákup ruských zbraní Moskva Chávezovi půjčí přes dvě miliardy dolarů.

Den poté, co americký prezident Barack Obama oficiálně zrušil plán na výstavbu radaru v České republice a raketové základny v Polsku, se v podobném duchu i Rusko zavázalo, že zmrazí své plány, které počítaly s rozmístěním raket Iskander v ruské exklávě Kaliningradu. Zároveň se nový šéf Severoatlantické aliance Anders Fogh Rasmussen vyjádřil v tom smyslu, že do budoucna předpokládá větší spolupráci mezi Severoatlantickou aliancí a Ruskem, například na společném vyhodnocení nových bezpečnostních rizik a budování protiraketové obrany.

Jedna z nejdéle uzavřených evropských hranic bude možná brzy znovu otevřena. Jedná se o hranici mezi Tureckem a Arménií. Zřetelné oteplování vztahů mezi těmito dvěma státy bylo završeno společnými jednáními v Ženevě. Se švýcarským zprostředkováním bylo dosaženo prozatímní dohody, že hranice, které jsou uzavřeny od arménsko-ázerbájdžánského konfliktu o Náhorní Karabach v 90. letech, budou znovu otevřeny a oba státy zároveň naváží diplomatické vztahy. Podmínkou je, aby tuto dohodu o normalizaci vztahů ratifikovaly parlamenty obou zemí, a to do 14. října 2009. Zejména pro izolovanou Arménii by otevření hranic znamenalo velké ekonomické možnosti.

Očekávané události

15. října 2009 se v Bruselu uskuteční setkání představitelů tzv. Trojky ve složení Evropská unie, Ukrajina a zástupci Politického a bezpečnostního výboru. Hlavním tématem jednání budou současné zahraniční a bezpečnostní otázky.

Rozhovor

Rozhovor s Vladimírem Putinem

Reportér německého ekonomického deníku Handelsblatt se v rozhovoru s ruským premiérem věnuje evropskému odmítavému postoji k nákupu ruskému systému protiletectvé obrany, Putinovu lehce pozitivnímu hodnocení Obamovy návštěvy v Moskvě, jeho názoru na projekt Nabucco a možnosti užší spolupráce na dodávkách ropy do Číny, Koreje a Japonska i další iniciativě v oblasti ochrany životního prostředí. Článek se zabývá také aktuálním prodejem většinového podílu automobilky Opel kanadské Magně ve spojení s ruskou Sberbank. Na závěr se Putin vyhýbavě vyjadřuje ke své možné prezidentské kandidatuře v roce 2012 s tím, že současná spolupráce s Medvěděvem funguje k všeobecné spokojenosti. Celý rozhovor si můžete přečíst [zde](#).

Tipy na publikace

Oxford University Press

Kniha Richarda Sakwy [The Quality of Freedom: Khodorkovsky, Putin and the Yukos Affair](#) je výsledkem autorova výzkumu pozadí procesu s jedním z nejmocnějších oligarchů. Kniha názorně ukazuje, jaké jsou v dnešním Rusku vztahy mezi ekonomikou a politikou a jak je tato země závislá na exportu ropy. Chodorkovskij měl vedle ekonomických ambicí také politické plány, chtěl kandidovat na prezidenta. Autor v souvislosti s Chodorkovského procesem řeší také otázku kvality demokracie a úrovně svobody. Plný text knihy je dostupný přes databázi Oxford Scholarship Online.

Center on Democracy, Development and the Rule of Law (CDDRL)

John W. Dunlop ve své studii [The September 2004 Beslan Terrorist Incident: New Findings](#) navázal na své dřívější práce zkoumající podrobnosti Beslanské tragedie. Autor se vrátil na místo činu, kde shromáždil nové poznatky a objevil dosud neznámé souvislosti. Zároveň připisuje velkou zásluhu na odhalení nových faktů nezměrnému úsilí ruských a severoosetských žen, které

dlouhodobě usilují o odhalení okolností tragedie. Tato studie vychází v době, kdy od masakru v Beslanské škole uplynulo pět let.

Center for Strategic and International Studies (CSIS)

Rusko patří k největším exportérům zemního plynu a ropy. Jeho ekonomika je na zdrojích z exportu těchto surovin vysoce závislá. Nedávný pokles cen těchto surovin ukázal, jakým břemenem tato závislost pro Rusko může být. Rusko navíc bude muset hledat nové zdroje, což není levná záležitost. Navíc bude muset čelit snahám EU o diversifikaci zdrojů ropy a zemního plynu. Studie Roberte E. Ebela [The Geopolitics of Russian Energy: Looking Back, Looking Forward](#) bere všechny tyto problémy v úvahu a zamýšlí se nad možnostmi budoucího vývoje ruské energetiky.

The Carnegie Moscow Center

Robert Jellinek se ve své studii [Russia and the Global Meltdown: Domestic and Foreign Policy Responses to the International Financial Crisis](#) snaží ukázat, jakým způsobem Rusko reaguje na světovou finanční krizi. Autor sleduje jak opatření zavedená v domácí politice, tak rozhodnutí týkající se politiky zahraniční. Čtenář by se měl dovědět, jaká je pozice Ruska v současném světovém ekonomickém a politickém řádu a jaké jsou aktuální trajektorie vnitřní politiky.

Pozvánky

Přednáška dr. Abdugani Mamadazimova "Tádžikistán od prezidentských do parlamentních voleb (2007-2010)"

Kdy: 6. října 2009 v 17 h

Kde: Fakulta sociálních věd UK, U Kříže 10, 158 00 Praha 5 – Jinonice, místnost 4018

pozn.: přednáška bude probíhat v ruštině

Konference Forum 2000

Kdy: 11. – 13. října 2009

Kde: Praha

Pořadatel: Forum 2000

Konference reformy ve střední Evropě a jejich politické důsledky

Kdy: 15. října 2009

Kde: Fakulta sociálních studií MU, Joštova 10, Brno

Pořadatel: Cevro Institut, Mezinárodní politologický ústav MU a nadace Konrada Adenauera

[Více](#)

Ruská výzva a odpověď Západu

Kdy: 20. října 2009

Kde: Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Loretánské náměstí, Praha

Pořadatel: AMO ve spolupráci s Chatham House za podpory Ministerstva zahraničí ČR

[Více](#)

Newsletter vyjadřuje názory autorů. Názory vyjádřené v textu nemusí být nutně stanoviskem Asociace pro mezinárodní otázky.

Koordinátorka projektu: Nela Srstková Tajemník: Jana Srpová Minianalýzy: Volha Dudko, Jakub Kulhánek, Martin Laryš, Oleg Shenshyn, Lukáš Tichý Komentované zprávy: Jana Srpová, Nela Srstková Očekávané události: Lukáš Tichý Rozhovor: Zuzana Benešová Tipy na publikace: David Příhoda Pozvánky: Jana Srpová Grafický návrh: Side2 Šablona: Petr Netuka Sazba: Tomáš Vomáčka Kontakt na redakci: newsletter.mep@amo.cz

---

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) Žitná 27, 110 00 Praha 1 Tel/Fax: +420 224 813 460 E-mail: info@amo.cz / www.amo.cz

---

© Asociace pro mezinárodní otázky 2009
